

**PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY**

ul. Długa 47,85-034 Bydgoszcz
Tel. 52 345-56-44, Fax 52 345-56-17
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 15 października 2014 r.

Znak: RBG-61-39/13/KL

DECYZJA NR RBG - 29/2014

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –
umarza się jako bezprzedmiotowe, postępowanie wszczęte z urzędu w związku z podejrzeniem stosowania przez **A. S. i A. S., prowadzących działalność gospodarczą w Bydgoszczy w formie spółki cywilnej pod nazwą Alfa s.c.** praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

A. stosowaniu we wzorcach umów:

- *Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 3;*
- *Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 4.5;*
- *Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 5.5;*
- *Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej;*
- *Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej „TV na próbę”;*
- *Cennik Usług i Taryf firmy ALFA,*

postanowień, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.), których treść jest następująca:

- 1. W przypadku, gdy przerwa w świadczeniu Usługi nie nastąpiła z winy Abonenta lub osób, którym udostępnił urządzenia umożliwiające dostęp do internetu, za każdy dzień w którym nastąpiła przerwa w świadczeniu Usługi trwającej dłużej niż 12 godzin, Abonentowi przysługuje zwrot 1/30 miesięcznej opłaty**

abonamentowej Warunkiem skorzystania przez Abonenta z tego prawa jest skuteczne zgłoszenie reklamacji do ALFA.

(§ 4 ust. 15 Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 3.; § 4 ust. 16 Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 4.5.; § 4 ust. 15 Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 5.5; § 3 ust. 11 Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej; § 3 ust. 11 Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej „TV na próbę”; § 33 ust. 1 Regulaminu korzystania z usługi Dostępu do Internetu świadczonej przez ALFA)

2. Kara za udostępnienie usługi internetowej poza lokalem, nielegalne korzystanie z sieci, podłączenie większej liczby komputerów niż określona w warunkach usługi – 3 000 zł.

(Cennik Usług i Taryf firmy ALFA)

3. ALFA ma prawo w każdym czasie tymczasowo zawiesić świadczenie Usługi i rozwiązać Umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wykonania przez Abonenta lub Użytkownika postanowień Umowy, naruszenia Regulaminu lub przepisów prawa w zakresie związanym z korzystaniem z Usług, a w szczególności: (...)

3) nieprzestrzegania przez Abonenta lub Użytkownika, w zakresie, jakim go dotyczą, przepisów powszechnie obowiązującego prawa

(§ 11 ust. 4 Regulaminu korzystania z usługi Dostępu do Internetu przez ALFA)

co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów;

B.

1. bezprawnym działaniem polegającym na obciążaniu konsumentów zryczałtowaną opłatą w wysokości połowy sumy należności za okres pierwszych 12 miesięcy obowiązywania *Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej „TV na próbę”* z tytułu rozwiązania przez konsumenta tejże umowy, która to opłata może przekraczać wysokość ulgi przyznanej przez przedsiębiorcę przy zawarciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, pomniejszonej proporcjonalnie o jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania, które to działanie pozostaje w sprzeczności z art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171 poz.1800 ze zm.);

2. bezprawnym działaniem polegającym na obciążaniu konsumentów zryczałtowaną opłatą w wysokości sumy należności za okres pierwszych 12 miesięcy obowiązywania *Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej „TV na próbę”* z tytułu rozwiązania przez przedsiębiorcę umowy z winy konsumenta, która to opłata może przekraczać wysokość ulgi przyznanej przez przedsiębiorcę przy zawarciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych pomniejszonej proporcjonalnie o jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania, które to działanie pozostaje w sprzeczności z art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171 poz.1800 ze zm.);

3. bezprawnym działaniu polegającym na obciążaniu konsumentów zryczałtowaną karą umowną w wysokości sumy należności za okres pierwszych 12 miesięcy obowiązywania *Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej „TV na próbę”* z tytułu rozwiązania przez konsumenta umowy oraz w związku z rozwiązaniem przez przedsiębiorcę umowy z winy konsumenta po upływie 24 miesięcy, czyli terminu na jaki została ona zawarta, które to działanie pozostaje w sprzeczności z art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171 poz.1800 ze zm.);
4. bezprawnym narzuceniu konsumentom zawierającym umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych elektronicznej formy doręczania faktury na podany adres e-mailowy, mimo niewyrażenia w sposób swobodny przez konsumenta zgody na taką formę otrzymywania faktury, co może stanowić naruszenie § 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie przesyłania faktur w formie elektronicznej, zasad ich przechowywania oraz trybu udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej (Dz. U. 2012, poz. 1528);
5. niedostosowanie warunków umów zawartych z konsumentami przed 21 stycznia 2013 r. do przepisów nowelizacji ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne i niedoinformowanie ich o tych zmianach, co pozostaje w sprzeczności z art. 13 ustawy z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz.1445),

co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;

C.

1. bezprawnym działaniu polegającym na obciążaniu konsumentów obowiązkiem zwrotu przyznanej ulgi z tytułu przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej w sytuacji, w której to ulga została ustanowiona za czynności niezwiązane z zawieraną umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych, gdyż dotyczy opłaty za przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej, którą konsumenci ponieśli już przy wcześniejszej umowie, które to działanie wyczerpuje znamiona nieuczciwej praktyki rynkowej zdefiniowanej w art. 5 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206), a także pozostaje w sprzeczności z art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171 poz.1800 ze zm.);
2. bezprawnym działaniu polegającym na wprowadzeniu opłaty w wysokości 5 zł za udostępnianie konsumentom faktur w formie papierowej, co może stanowić naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.)

co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: **Prezes UOKiK** lub **organ ochrony konsumentów**) przeprowadził postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy wzorce umowne stosowane przez przedsiębiorców ze spółki Alfa s.c. z siedzibą w Bydgoszczy oraz Stowarzyszenie Klubu Sympatyków Telewizji Satelitarnej „Ogrody” z siedzibą w Bydgoszczy zawierają niedozwolone postanowienia umowne, a co za tym idzie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach, tj. art. 479³⁸§1 i art. 479³⁹ k.p.c. w związku z art. 385¹-385³ k.c. oraz mające na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowań w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w tym w zakresie naruszenia przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne.

W toku tego postępowania Prezes UOKiK ustalił, iż A. S. i A. S. prowadzą działalność gospodarczą w Bydgoszczy w formie spółki cywilnej pod nazwą Alfa s.c. (dalej: **przedsiębiorca, Alfa** lub **Spółka**). Ponadto organ ochrony konsumentów przeprowadził analizę wzorców umów nadesłanych przez Alfę. W wyniku przeprowadzonego postępowania zaszło podejrzenie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów opisanych w sentencji niniejszego postanowienia.

Mając powyższe na uwadze – postanowieniem Nr RBG-262/2013 z dnia 14 października 2013 r. – Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wskazanych w sentencji niniejszej decyzji. W toku niniejszego postępowania Prezes UOKiK pismem z dnia 14 października 2013 r. wezwał przedsiębiorcę do ustosunkowania się do przedstawionych zarzutów.

W piśmie z dnia 28 października 2013 r. Spółka ustosunkowała się do przedmiotowych zarzutów, a także złożyła wniosek o wydanie decyzji w trybie art. 28 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) – dalej: **u.o.k.i.k.** W dalszej korespondencji prowadzonej w toku postępowania przedsiębiorca udostępnił Prezesowi UOKiK wszelkie wymagane przez niego dokumenty, a także udzielał niezbędnych wyjaśnień związanych z przedmiotem postępowania.

Pismem z dnia 25 czerwca 2014 r. pełnomocnik A. S. i A. S. poinformował organ ochrony konsumentów, że z dniem 23 czerwca 2014 r. ww. osoby zaprzestały prowadzenia działalności gospodarczej, a w dniu 24 czerwca 2014 r. zostały wykreślone z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej: **CEIDG**).

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie zebranych w toku postępowania dokumentów Prezes UOKiK ustalił, iż A. S. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą ALFA w Bydgoszczy. Przedmiotem działalności jest m.in. działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej (61.10.Z). A. S. był współnikiem spółki Alfa s.c. Działalność gospodarczą prowadził również drugi ze współników spółki cywilnej A. S., która czyniła to pod nazwą ALFA.

Alfa s.c. została założona 1 kwietnia 1995 r. umową pomiędzy A. i B. S. . W dniu 31 marca 2001 roku ze spółki wystąpił B. S. , a w jego miejsce wstąpiła A. S. . Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Zgodnie z §10 Umowy spółki „Każdy ze wspólników upoważniony i zobowiązany jest do samodzielnego prowadzenia wszelkich spraw Spółki i reprezentowania jej na zewnątrz”. Z przedmiotowej umowy wynika, że udział w zyskach i stratach Spółki był następujący: A. S. – 95%, A. S. – 5%.

W związku z prowadzoną działalnością, Alfa zawierała z konsumentami umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych na podstawie następujących wzorców: *Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 3; Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 4.5; Umowy o świadczenie usługi dostępu do Internetu 5.5; Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej; Umowy o świadczenie usługi przesyłu telekomunikacyjnego w postaci sygnału telewizji satelitarnej „TV na próbę”;*, *Cennik Usług i Taryf firmy ALFA*. Powyższe wzorce umowne obowiązywały od co najmniej 2011 roku.

Z zamieszczonych w CEIDG informacji wynika, iż powyższe osoby fizyczne – prowadzące działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej - zaprzestały prowadzenia działalności gospodarczych z dniem 23 czerwca 2014 r., natomiast wykreślenie wpisu z ww. rejestru zostało dokonane dzień później, tj. w dniu 24 czerwca 2014 r.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.) – dalej: **k.p.a.** – stroną w postępowaniu administracyjnym jest ten, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie. Na podstawie art. 49 ust. 1 u.o.k.i.k. organ ochrony konsumentów może wszcząć z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Przepis art. 24 ust. 1 tejże ustawy stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego; 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji; 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji”.

Prezes UOKiK w sprawie stosowanych przez przedsiębiorców praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 u.o.k.i.k. może wydać decyzje opisane w art. 26, 27 lub 28 tej ustawy. Jednak decyzje te mogą zostać wydane tylko wówczas, gdy organ ochrony konsumentów dokonuje oceny działań przedsiębiorcy. Ustawodawca, zamieszczając w art. 24 u.o.k.i.k. definicję praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jednocześnie przesądził, iż działań tych może dopuścić się wyłącznie przedsiębiorca. Tym samym zakaz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

może zostać orzeczony wyłącznie przeciwko przedsiębiorcy, to tylko on może być adresatem zakazu zamieszczonego w art. 24 ust. 1 u.o.k.i.k.¹.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pod pojęciem „przedsiębiorcy” należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 672) – dalej: u.s.d.g. Z art. 4 ust. 1 u.s.d.g. wynika zaś, że przedsiębiorcą w rozumieniu tej ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

W toku prowadzonych działań ustalono, że osoby w stosunku do których prowadzone było postępowanie w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów zaprzestały prowadzenia działalności gospodarczej z dniem 23 czerwca 2014 r., a z dniem 24 czerwca 2014 r. nastąpiło wykreślenie ich wpisów z CEIDG, w związku z czym utraciły one status przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a. oznacza, że brak jest któregoś z elementów pozwalających na rozstrzygnięcie sprawy co do jej istoty. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że przesłanka bezprzedmiotowości występuje, gdy brak jest podstaw prawnych do merytorycznego rozstrzygnięcia danej sprawy w ogóle bądź nie było podstaw do jej rozpoznania w drodze postępowania administracyjnego. Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że bezprzedmiotowość postępowania oznacza brak któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, skutkującego tym, iż nie można załatwić sprawy przez rozstrzygnięcie jej co do istoty². Bezprzedmiotowość postępowania wynikać może zarówno z przyczyn podmiotowych (np. śmierć strony, ustanie bytu prawnego osoby prawnej), jak i przedmiotowych (np. w przypadku stwierdzenia, że organ, który prowadził postępowanie na żądanie strony nie był właściwy, a także, gdy strona wnosi o wydanie decyzji tożsamej w decyzją uprzednią). W tym zakresie brak jest więc podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania sprawy.

W niniejszym przypadku okolicznością powodującą konieczność umorzenia przedmiotowego postępowania jest fakt, iż A. i A. S. nie są już przedsiębiorcami. Tym samym, nie są też już stronami postępowanie jakie może prowadzić Prezes UOKiK. Następstwem tego jest brak możliwości wydania decyzji administracyjnej w stosunku do strony postępowania i stwierdzenie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, o których mowa w art. 24 u.o.k.i.k. Przywołane okoliczności uzasadniają umorzenie niniejszego postępowania. Należy również zauważyć, iż Sąd Okręgowy w Warszawie w jednym z wyroków wskazał, że uzasadnienie decyzji o umorzeniu postępowania wydawanej na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. nie może zawierać treści dotyczących rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty, czy też w inny sposób wyrażać stanowiska Prezesa UOKiK w zakresie zasadności zarzutów sformułowanych

¹ M. Sieradzka, *Komentarz do art. 101 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, [w:] Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, Kohutek K., Sieradzka M., opubl. LEX 2008.

² Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 kwietnia 2003 r., sygn. akt III SA 2225/01.

we wszczęciu postępowania³. Z uwagi na powyższe brak również podstaw do rozważenia w przedmiotowej decyzji dalszych kwestii związanych z tą sprawą.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec, jak w sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 kodeksu postępowania cywilnego od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie, które wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

*Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Piotr Adamczewski*

³ Wyroku z dnia 28 czerwca 1995 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Antymonopolowy (sygn. akt XVII Amr 24/95, opubl. Wokanda 1996, nr 8, s. 53).